

MIQUEL SPA
Fontanals

La Cerdanya té un nou jaciment arqueològic de gran magnitud de les èpoques ibera i romana que es podria equiparar en importància al del Castellot de Bolvir, el més gran excavat al Pirineu i una de les claus actuals del turisme cultural de la comarca. Es tracta d'un poblat que els arqueòlegs han anomenat del Serrat del Castellà, al terme municipal de Fontanals, situat a la base de la vall de la Molina, en un punt estratègic en aquest pas natural d'accés a la vall.

Les excavacions que han fet aquest estiu un equip d'estudiants de la Universitat Autònoma dirigits per l'arqueòleg i expert sobre la Cerdanya, Oriol Olesti, han permès confirmar el que apuntaven els primers treballs en campanyes anteriors: en aquest indret hi va haver un poblat emmurallat que es podria acostar en nombre a la població que va tenir també el Castellot. Les primeres hipòtesis apunten a una comunitat de més d'uns cent cinquanta individus que hi van viure a cavall de les èpoques ibera i romana. D'aquest jaciment, del qual encara no se n'ha fet cap publicació científica, el mateix Olesti ha explicat que «fa molt bona pinta, té una fase ibèrica i una fase republicana com els jaciments del Castellot i Baltarga; el que passa és que no té vestigis medievals, amb la qual cosa en l'àmbit arqueològic ens permet conèixer molt bé les fases antigues. En altres jaciments les parts noves tapen les antigues i aquí no; tot el que tenim és romà republicà i ibèric». L'arqueòleg, que acumula dues dècades de treballs a la Cerdanya ha explicat sobre l'última campanya que «ens ha sortit la muralla; aquest any hem excavat en extensió, perquè fins ara havíem treballat un racó més petit per saber quina potència tenia i aquest estiu hem obert més i ens estan sortint murs i Déu-n'hi-do... No serà tan gran com el Castellot, però tampoc no serà gaire més petit. Es tracta d'un lloc molt interessant perquè des d'allà dalt ho controles tot, comparat amb els altres poblat

Patrimoni

La Cerdanya troba a Fontanals un altre gran poblat iberoromà

Un equip d'arqueòlegs confirma la troballa d'un assentament quasi tan gran com el del Castellot a la boca de la vall de la Molina

Pla general del nou jaciment del Serrat del Castellà, al terme de Fontanals

Estudiants de la UAB en els treballs d'excavacions d'aquest estiu al jaciment de Fontanals

que són a la plana. Aquest està més amunt i creiem que podria tenir una població d'unes cent cinquanta persones».

Els equips d'arqueòlegs amb què treballa l'Ajuntament de Fontanals, de la Universitat Autònoma de Barcelona com a Bolvir, havien fet prospeccions a l'indret en els tres últims estius amb la percepció que potser hi podrien trobar un jaciment important, com ha estat. Olesti ha apuntat que a partir d'aquestes primeres hipòtesis, el nou poblat del Serrat del Castellà seria el tercer sobre el qual treballen: «aquest seria el tercer. Primer vam excavar a Baltarga, on ja hem acabat. El de Baltarga no té muralla i aquest té muralla i totes les fases, amb molta potència estratigràfica».

El nou poblat iberoromà trobat a la Cerdanya es troba situat en un punt a la base de la vall de la Molina al qual s'hi accedeix des dels primers revolts de la Collada, a pocs metres d'Urtx. En aquest

El nou poblat tindria una comunitat d'unes 150 persones que vivia en un recinte emmurallat

punt, l'existència d'un búnquer testimonia que ha estat un indret estratègic pel que fa a la mobilitat i el control del territori en diverses fases de la història cerdana.

Les excavacions a Fontanals les paga en una part l'Ajuntament de Fontanals i en una altra el programa d'excavacions de la Generalitat a través de la UAB que sota el nom «Paisatge i Territori de la Cerdanya antiga III». Després d'aquesta troballa, els responsables del programa han apuntat que amb tota seguretat tindrà continuïtat molts anys més. Atesa la importància de les restes, els arqueòlegs han previst continuar les campanyes d'excavacions per anar desenterrant les restes de la muralla i les cases que estan disposades al perímetre del tancat. Actualment s'hi ha excavat una cinquena part del jaciment que s'hi preveu. ■